

Opbrengst tweede ronde gebiedsdagen

**Overijssel
voor elkaar!**

Platform ruimtelijk domein 1 juni 2023

provincie Overijssel

1

Programma 2e ronde gebiedsdagen

09:00-09:15	Welkom en Toelichting Programma
09:15-10:00	Presentatie "Waar komen we vandaan?"
10:00-10:15	Pauze
10:15-10:45	Presentatie Sociaaleconomische impact
10:45-11:15	Presentatie contouren Landbouwvisie
11:15-11:30	Presentatie Instrumentarium
11:30-12:15	Parallele thematische werksessies <ul style="list-style-type: none"> • Tafel 1: Sociaaleconomische impact • Tafel 2: Toekomst voor de landbouw • Tafel 3: Verdieping leidende principes in relatie tot dit gebied
12:15-13:15	Lunch
13:15-14:45	Vervolg parallelle thematische werksessies met aandacht voor instrumentarium
14:45-15:00	Afronding plenaire programma
15:15-17:00	PPLG gebiedstafel (netwerkborrel voor overige aanwezigen)

2

Sociaal-economische impact

- Sociaal-economische veranderingen als gevolg van fysieke maatregelen was vertrekpunt
- Denken vanuit gemeenschappen lastig wanneer er weinig perspectief is voor het individuele
- Mate van vertrouwen in de overheid bepaalt sfeer
- Gesprekken over sociaal economische impact helpen voor verbinding en gezamenlijke doelen
- Startpunt identiteit en historie zorgt voor begrip over houding en gedrag
- Energie in de gebieden op onderwerpen brede welvaart
- Veel kennis in gebieden over mogelijke impact
- Voorbeelden vanuit gebieden helpt om goede verhaal naar het Rijk te vertellen
- Gesprekken met gemeente-ambtenaren dragen bij aan verrijken kennis over gebiedsprocessen en impact – verdieping nodig
- Manier van werken/benutten lokale netwerken cruciaal in fase van inventarisatie naar perspectief – bijvoorbeeld via dorpsscholen

Instrumenten

(overall besproken, maar focus van deelnemers lag meer bij beleid en impact daarvan)

- **Wens om de regie op grond bij de gebieden zelf te leggen.**
- **Wens om ecosysteemdiensten te bundelen in langjarige contracten (20-30 jaar)**
- **Bepaalde instrumenten roepen emoties op**
- **Vragen over hoe de provincie (financieel) ondersteunt**

Landbouw

- Rol van de overheid – wantrouwen enerzijds, essentieel voor de transitie anderzijds
- PPLG – hoe urgent is het maken van een PPLG?
- Zet de blijvers centraal
- Waardering van diensten is essentieel voor het beginnen met nadenken over extensivering
- Grond is cruciaal – hoe houdt / krijg je de grond van stoppers beschikbaar voor blijvers in een gebied
- Grondgebondenheid als uitgangspunt voor toekomstbestendige landbouw wordt breed gedeeld. De mate waarin is nog wel onderwerp van discussie.
- De ketenpartners zijn grote afwezigen aan het grootste deel van de gesprekstafels...

Leidende principes - Water en Bodem Sturend

enkele highlights

- Draagvlak!
- Vragen over samenhang woondeals
- Locatiespecifiek
- Stedelijk vs landelijk gebied → opgave geldt overal
- In locatie-afweging: hoe verhoudt het zich tot andere belangen

Leidende principes - voortbouwen op sterke netwerken - enkele highlights

- Relatie met DUSsen
- Zie watersystemen ook als netwerk
- Regionale verschillen in OV bereikbaarheid
- Relatie met energie
- Relatie met drinkwater

7

Leidende principes - Inzetten op krachtige DUS-regio's enkele highlights

- Identiteit, eigenheid en samenspel van kernen en gebieden is de basis voor ontwikkelingen en draagt bij aan brede welvaart
- grote stad, middelgrote kern, dorp en buurtschap en landelijk Gebied hebben wederzijdse afhankelijkheid en eigen rol in het systeem
- Centrale rol voor de steden op gebied van wonen, bieden van werkgelegenheid, voorzieningen, cultuur en OV-knopen

8

Duurzaam omgaan met ruimte en voorraden

enkele highlights

- Inbreiding voor uitbreiding
- Aandacht voor stedelijke verdichting icm vergroening, mobiliteitstransitie en leefbaarheid
- Meervoudig ruimtegebruik voor enkelvoudig
- Soms kunnen keuzes juist meer ruimte vragen
 - Natuurinclusieve landbouw
 - Circulaire economie

Eerste denkrichtingen

- Leidende principes bieden wel degelijk een leidraad
- Steun voor Water en bodem sturend blijft
- Veel behoefte aan duidelijkheid. In definities, proces, keuzes enz.
- Functies gebonden aan eigenschappen voor een plek gaan voor functies die footloose zijn
- Verschil in 'Opgave' en 'Ambitie' → Relatie met principe zuinig ruimtegebruik
- Relatie mobiliteit en ruimtelijke keuzes wordt onderkend en verdient een plek
- Roep om regionaal maatwerk is er.

Doorkijk 3^e ronde gebiedsdagen

- Centraal staat het **goede gesprek en wijze van samenwerken**
- Vervolgens **meer de diepte in op gebiedspecifieke inhoudelijke thema's**

11

Opzet dagprogramma 3^e ronde gebiedsdagen

- **Plenaire start**
 - PPLG: waar staan we en hoe gaan we verder? (inloopmoment later op de dag)
 - Terugkoppeling opbrengst tweede ronde gebiedsdagen en bijeenkomst 5 grote steden
- **Lerende Evaluatie: aandacht voor de samenwerking tot nu toe**
 - Plenaire presentatie: wat is lerend evalueren? Wat hebben we geleerd tot nu toe bij NOO en PPLG? Waar willen we met de methodiek naartoe (samen leren)?
 - met elkaar het gesprek aangaan: hoe kunnen we samen leren in de samenwerking? Waar ligt de leerbehoefte van onze deelnemers? Samen reflecteren op punten uit de Lerende Evaluatie, hoe zien we de Lerende Evaluatie als onderdeel van het vervolg?
- **Werksessies Nieuwe Omgevingsvisie**
 - Gebiedsperspectief: vanuit gebied specifieke waarden en identiteit het gebiedsperspectief verder uitwerken
 - verdiepen op afwegingen via cases
 - Gebied specifieke thema's verdiepen: welke dilemma's spelen er in het gebied?

12

Opbrengst tweede ronde gebiedsdagen

**Overijssel
voor elkaar!**

Platform ruimtelijk domein 1 juni 2023

provincie Overijssel

1

Programma 2e ronde gebiedsdagen

09:00-09:15	Welkom en Toelichting Programma
09:15-10:00	Presentatie "Waar komen we vandaan?"
10:00-10:15	Pauze
10:15-10:45	Presentatie Sociaaleconomische impact
10:45-11:15	Presentatie contouren Landbouwvisie
11:15-11:30	Presentatie Instrumentarium
11:30-12:15	Parallele thematische werksessies <ul style="list-style-type: none"> • Tafel 1: Sociaaleconomische impact • Tafel 2: Toekomst voor de landbouw • Tafel 3: Verdieping leidende principes in relatie tot dit gebied
12:15-13:15	Lunch
13:15-14:45	Vervolg parallelle thematische werksessies met aandacht voor instrumentarium
14:45-15:00	Afronding plenaire programma
15:15-17:00	PPLG gebiedstafel (netwerkborrel voor overige aanwezigen)

2

Sociaal-economische impact

- Sociaal-economische veranderingen als gevolg van fysieke maatregelen was vertrekpunt
- Denken vanuit gemeenschappen lastig wanneer er weinig perspectief is voor het individuele
- Mate van vertrouwen in de overheid bepaalt sfeer
- Gesprekken over sociaal economische impact helpen voor verbinding en gezamenlijke doelen
- Startpunt identiteit en historie zorgt voor begrip over houding en gedrag
- Energie in de gebieden op onderwerpen brede welvaart
- Veel kennis in gebieden over mogelijke impact
- Voorbeelden vanuit gebieden helpt om goede verhaal naar het Rijk te vertellen
- Gesprekken met gemeente-ambtenaren dragen bij aan verrijken kennis over gebiedsprocessen en impact – verdieping nodig
- Manier van werken/benutten lokale netwerken cruciaal in fase van inventarisatie naar perspectief – bijvoorbeeld via dorpsscholen

Instrumenten

(overall besproken, maar focus van deelnemers lag meer bij beleid en impact daarvan)

- **Wens om de regie op grond bij de gebieden zelf te leggen.**
- **Wens om ecosysteemdiensten te bundelen in langjarige contracten (20-30 jaar)**
- **Bepaalde instrumenten roepen emoties op**
- **Vragen over hoe de provincie (financieel) ondersteunt**

Landbouw

- Rol van de overheid – wantrouwen enerzijds, essentieel voor de transitie anderzijds
- PPLG – hoe urgent is het maken van een PPLG?
- Zet de blijvers centraal
- Waardering van diensten is essentieel voor het beginnen met nadenken over extensivering
- Grond is cruciaal – hoe houdt / krijg je de grond van stoppers beschikbaar voor blijvers in een gebied
- Grondgebondenheid als uitgangspunt voor toekomstbestendige landbouw wordt breed gedeeld. De mate waarin is nog wel onderwerp van discussie.
- De ketenpartners zijn grote afwezigen aan het grootste deel van de gesprekstafels...

Leidende principes - Water en Bodem Sturend

enkele highlights

- Draagvlak!
- Vragen over samenhang woondeals
- Locatiespecifiek
- Stedelijk vs landelijk gebied → opgave geldt overal
- In locatie-afweging: hoe verhoudt het zich tot andere belangen

Leidende principes - voortbouwen op sterke netwerken - enkele highlights

- Relatie met DUSsen
- Zie watersystemen ook als netwerk
- Regionale verschillen in OV bereikbaarheid
- Relatie met energie
- Relatie met drinkwater

7

Leidende principes - Inzetten op krachtige DUS-regio's enkele highlights

- Identiteit, eigenheid en samenspel van kernen en gebieden is de basis voor ontwikkelingen en draagt bij aan brede welvaart
- grote stad, middelgrote kern, dorp en buurtschap en landelijk Gebied hebben wederzijdse afhankelijkheid en eigen rol in het systeem
- Centrale rol voor de steden op gebied van wonen, bieden van werkgelegenheid, voorzieningen, cultuur en OV-knopen

8

Duurzaam omgaan met ruimte en voorraden

enkele highlights

- Inbreiding voor uitbreiding
- Aandacht voor stedelijke verdichting icm vergroening, mobiliteitstransitie en leefbaarheid
- Meervoudig ruimtegebruik voor enkelvoudig
- Soms kunnen keuzes juist meer ruimte vragen
 - Natuurinclusieve landbouw
 - Circulaire economie

Eerste denkrichtingen

- Leidende principes bieden wel degelijk een leidraad
- Steun voor Water en bodem sturend blijft
- Veel behoefte aan duidelijkheid. In definities, proces, keuzes enz.
- Functies gebonden aan eigenschappen voor een plek gaan voor functies die footloose zijn
- Verschil in 'Opgave' en 'Ambitie' → Relatie met principe zuinig ruimtegebruik
- Relatie mobiliteit en ruimtelijke keuzes wordt onderkend en verdient een plek
- Roep om regionaal maatwerk is er.

Doorkijk 3^e ronde gebiedsdagen

- Centraal staat het **goede gesprek en wijze van samenwerken**
- Vervolgens **meer de diepte in op gebiedspecifieke inhoudelijke thema's**

11

Opzet dagprogramma 3^e ronde gebiedsdagen

- **Plenaire start**
 - PPLG: waar staan we en hoe gaan we verder? (inloopmoment later op de dag)
 - Terugkoppeling opbrengst tweede ronde gebiedsdagen en bijeenkomst 5 grote steden
- **Lerende Evaluatie: aandacht voor de samenwerking tot nu toe**
 - Plenaire presentatie: wat is lerend evalueren? Wat hebben we geleerd tot nu toe bij NOO en PPLG? Waar willen we met de methodiek naartoe (samen leren)?
 - met elkaar het gesprek aangaan: hoe kunnen we samen leren in de samenwerking? Waar ligt de leerbehoefte van onze deelnemers? Samen reflecteren op punten uit de Lerende Evaluatie, hoe zien we de Lerende Evaluatie als onderdeel van het vervolg?
- **Werksessies Nieuwe Omgevingsvisie**
 - Gebiedsperspectief: vanuit gebied specifieke waarden en identiteit het gebiedsperspectief verder uitwerken
 - verdiepen op afwegingen via cases
 - Gebied specifieke thema's verdiepen: welke dilemma's spelen er in het gebied?

12